

Algemeen	
Onderwerp	Volwasseneducatie
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Marjet van Elten
Eenheid	Sturing
E-mail	m.vanelten@regiogv.nl
Kenmerk	18.0000885
Datum	9 januari 2018

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Het voorstel volwasseneneducatie vaststellen.
Voorstel 2.	Instemmen met het activiteitenprogramma Volwasseneneducatie.
Voorstel 3.	Instemmen met het projectplan inkoop volwasseneneducatie.
Voorstel 4.	De begrotingswijziging volwasseneneducatie vaststellen.

Behandeling

Onderwerp	Overleg	Doel
7 december 2017	WEB werkgroep	Bespreken
18 januari 2018	Directie sociaal domein	Vaststellen
8 februari 2018	Stuurgroep 18+	Vaststellen
13 februari 2018	Werkgroep financiën	Bespreken
Februari	Uitvoeringsdiensten	Bespreken

Toelichting

Beknopte toelichting

Met het bijgevoegd voorstel willen we voor volwasseneducatie bereiken dat volwasseneducatie een volwaardig onderdeel uitmaakt van het sociaal domein. We willen realiseren dat gemeenten, de Regio en samenwerkingspartners effectieve maatregelen treffen om de participatie en zelfredzaamheid van inwoners te versterken. Dit doen we door een activiteitenprogramma vast te stellen, door de inkoop van volwasseneneducatie vorm te geven en door de coördinatie van het volwassenen educatie stevig vorm te geven binnen de Regio.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Activiteitenprogramma volwasseneneducatie 2018-2019
Bijlage 2.	Projectplan Inkoop volwasseneneducatie 2019
Bijlage 3.	Begrotingswijziging volwasseneneducatie

Algemeen	
Onderwerp	Volwasseneneducatie
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	M. van Elten
Eenheid	Sturing
E-mail	m.vanelten@regiogv.nl
Kenmerk	18.0000886
Datum	15 januari 2018

Voorstel

1. Instemmen met het activiteitenprogramma volwasseneneducatie.
2. Instemmen met het projectplan inkoop volwasseneneducatie.
3. De begrotingswijziging volwasseneneducatie vaststellen.

Kernboodschap

Met dit voorstel willen we voor volwasseneneducatie bereiken dat volwasseneneducatie een volwaardig onderdeel uitmaakt van het sociaal domein. We willen realiseren dat gemeenten, de Regio en samenwerkingspartners effectieve maatregelen treffen om de participatie en zelfredzaamheid van inwoners te versterken. Dit doen we door een activiteitenprogramma vast te stellen, door de inkoop van volwasseneneducatie vorm te geven en door de coördinatie van het volwassenen educatie stevig vorm te geven binnen de Regio.

Aanleiding

De aanleiding voor dit voorstel is gelegen in het volgende:

1. De Centrumgemeente Hilversum voerde de coördinatie op volwasseneneducatie namens de regiogemeenten uit. Hilversum heeft de Regio verzocht om de coördinatie rondom volwasseneneducatie over te nemen.
2. In 2017 is met het directieoverleg en met de stuurgroep 18+ afgesproken dat de inkoop van webtrajecten in 2018 wordt opgestart voor de periode 2019 en verder.

Doel

1. Het treffen van effectieve maatregelen om de participatie en zelfredzaamheid van laaggeletterden in de regio Gooi en Vechtstreek te versterken.
2. Het effectief coördineren van ontwikkelingen, projecten en initiatieven rondom volwasseneneducatie en hierbij de verbinding leggen met andere terreinen binnen het sociaal domein.
3. Een rechtmatige inzet van WEB trajecten in de periode 2019 en verder.

Argumenten

Voorstel 1: Instemmen met het activiteitenprogramma Volwasseneneducatie

In het totaal heeft de Gooi en Vechtstreek circa 245.000 inwoners waarvan circa 12.000 inwoners in mindere of meerdere mate laaggeletterd zijn. Dit zijn mensen die het ondanks ons onderwijsstelsel niet gelukt is om een basale taal- en rekenvaardigheid te verwerven. Vaak door een combinatie van achtergrond, opvoeding, cognitieve vaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling. De bedoeling is dat alle inwoners van het Gooi kunnen participeren en in iedere fase van hun leven zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Inwoners die buitengesloten zijn of zich buiten de samenleving voelen staan lopen een groter risico op de terreinen van werkloosheid, isolement, criminaliseren, radicaliseren. Ze zijn

vatbaarder voor depressies, maken meer gebruik van medische zorg en zijn ongelukkiger en ook de volgende generatie loopt deze risico's. Het ontbreken van de basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en de digitale wereld brengt negatieve consequenties met zich mee op het gebied van:

- goed en gezond te functioneren/participeren in de samenleving;
- goed voor jezelf te kunnen zorgen als je (tijdelijk) minder gezond bent;
- deel te nemen aan het arbeidsproces en/of goed te functioneren op de werkplek;
- kennis te vergaren en je te ontwikkelen;
- als actief burger aan de samenleving deel te nemen;
- een sociaal netwerk op te bouwen en te onderhouden.

In het bijgevoegd activiteitenprogramma duiden we de resultaten die we in 2017 hebben behaald op het gebied van Volwasseneneducatie en geven we aan welke activiteiten we in de periode 2018-2019 wensen uit te voeren om hiermee de participatie en zelfredzaamheid van inwoners te versterken. Deze activiteiten worden financieel gedekt uit bestaande budgetten. Wij adviseren het directieoverleg om in te stemmen met dit programma.

Voorstel 2: Ermee instemmen dat de Regio per 1 februari 2018 de coördinatie van de volwasseneneducatie uitvoert.

Afstemming tussen gemeenten over Volwasseneneducatie

Op dit moment stemmen gemeenten binnen de WEB-werkgroep af over de voortgang van volwasseneneducatie. De beleidsadviseurs van alle gemeenten nemen deel aan een regionale werkgroep, te weten opvolger van Tineke Bouchier (Hilversum), Jantien Rentenaar (Gooise Meren), Madelon Kos (Huizen), Dennus Ligter (BEL), Margy Overeynder (Wijdmeren), Albert Beijen (Weesp). Het ROCVA, het Digitaalhuis en Stichting Lezen & Schrijven nemen ook deel aan de werkgroep.

De gemeente Hilversum voert – als centrumgemeente - momenteel formeel de coördinatie rondom de Volwasseneneducatie uit. Op dit moment valt het Volwasseneneducatie (hierdoor) minder onder de directe aansturing van het directieoverleg sociaal domein.

Overhevelen van de coördinatie

De gemeente Hilversum heeft de Regio verzocht om de beleidscoördinatie over te nemen. Dit ligt in het verlengde van een constructie die de Regio en de gemeente Hilversum hebben ingezet door van augustus 2016 tot augustus 2018 een beleidsadviseur vanuit de Regio naar Stichting Lezen & Schrijven te detacheren om meer inzet te plegen op dit dossier. De redenen om de beleidscoördinatie bij de Regio te beleggen zijn gelegen in:

1. Het ligt voor de hand dat de Regio als samenwerkingsorganisatie van gemeenten de samenwerking rondom volwassenen educatie coördineert.
2. De relatie tussen volwasseneneducatie en andere thema's waar gemeenten binnen de Regio op samenwerken kan beter worden versterkt.
3. Volwasseneneducatie valt inhoudelijk en financieel meer onder de directe aansturing van het directieoverleg sociaal domein.
4. De ambtelijke afvaardiging van de gemeente Hilversum kan zich in de samenwerking beter richten op het vertegenwoordigen van Hilversum in de regionale samenwerking/regionale gremia.

Het overhevelen van de coördinatie van de gemeente Hilversum naar de Regio betekent dat de regio de WEB-middelen voor de uitvoering van het activiteitenprogramma beheert en namens de gemeenten de facturatie uitvoert. Dit betekent dat de WEB gelden (via een begrotingswijziging) door Hilversum naar de Regio worden overgeheveld. Via de jaarrekening van de Regio legt de Regio verantwoording af over de uitgaven van de WEB-gelden. Hilversum legt- op basis van een verantwoording die die de Regio voorbereidt- in de SISA verantwoording af bij het Rijk. De gemeente

Hilversum en de Regio verkennen op welke wijze de facturatie en verantwoording het meest efficiënt kan worden ingericht.

Voorstel 3. Instemmen met het opstarten van de inkoop van WEB trajecten

In 2017 is met het directieoverleg en met de stuurgroep 18+ afgesproken dat de inkoop van webtrajecten in 2018 wordt opgestart voor de periode 2019 en verder. Dit omdat er toen geen helderheid was over de financiële kaders met betrekking tot WEB-trajecten en wegens tijdsgebrek voor het afronden van een gedegen inkooptraject. In 2017 heeft het ROC – zonder brede aanbesteding- de WEB-trajecten uitgevoerd. De bibliotheken hebben trajecten aangeboden via het Digitaalhuis en enkele kleine aanbieders hebben trajecten aangeboden. Deze situatie blijft in 2018 bestaan. Er is financiële ruimte voor nieuwe initiatieven en nieuwe behoeften, zodat snel een traject opgestart kan worden als er vraag naar is. In het bijgevoegd projectplan 'inkoop WEB-trajecten' staat de aanpak uitgewerkt. Wij adviseren het directieoverleg met dit plan in te stemmen.

Kanttekeningen

Mogelijkerwijs zal het Rijk op termijn stoppen met het oormerken van middelen voor volwasseneneducatie. Wanneer dit gebeurt, zullen wij u adviseren over hoe hiermee om te gaan.

Financiën

Coördinatie

Omdat het op dit moment moeilijk vast te stellen is hoeveel inzet de coördinatie van de volwasseneneducatie vraagt en omdat de aanneme is dat de werkzaamheden passen bij overige reguliere werkzaamheden van de Regio, stellen we voor om in ieder geval in 2018 de coördinatie van de volwasseneneducatie binnen de begroting van de Regio op te vangen. Mocht dit aantoonbaar tot frictie leiden, dan rapporteren wij dit terug naar het directieoverleg en wordt met het directieoverleg naar oplossingen gezocht.

Activiteitenagenda

De kosten voor de uitvoering van de activiteitenagenda worden geraamd op: € 751.000. Deze kosten kunnen volledig worden gedekt uit beschikbare WEB middelen. Het gezamenlijke WEB budget voor 2018 staat vast op € 844.666. Dit budget is ontstaan uit een optelsom van aan gemeenten toegekend budget door het Rijk (€ 675.733) en middelen die in 2017 overgebleven zijn: € 168.93. Voor de uitvoering van de activiteitenagenda is geen extra inzet door gemeenten nodig.

Bijgevoegde begrotingswijziging wordt op 13 februari nader afgestemd met de werkgroep financiën. De hoogte van de rijksuitkering in 2019 en 2020 is nog niet bekend. Wij zoeken met de werkgroep financiën naar manieren om zonder jaarlijkse begrotingswijzigingen de middelen over te hevelen. Wanneer jaarlijkse begrotingswijzigingen noodzakelijk blijken, zullen wij die weg bewandelen.

Inkoop

De kosten voor de uitvoering van het inkooptraject worden geraamd op € 20.000. Het voorstel is om voor de inkoop en de opstart van contractbeheer éénmalig gelden te onttrekken aan de WEB gelden. In de verantwoording worden deze kosten verwerkt in de trajectprijzen. De kosten voor het contractbeheer worden t.z.t. opgenomen in de reguliere begroting van de RVE inkoop en contractbeheer. Hierover ontvangt het directieoverleg bij vaststelling van het toelatingsdocument voorstellen over.

Uitvoering

Over de uitvoering van bovenstaande projecten willen we u het volgende meegeven:

- We formaliseren een bestaande situatie.

- Voor inwoners en voor professionele partners, taalaanbieders, bibliotheken, ROC van Amsterdam, is het duidelijk dat de Regio voor alle gemeenten het aanspreekpunt is.
- De Regio kan het initiatief nemen voor de aanvraag van landelijke subsidies voor projecten. Deze kunnen niet altijd door gemeenten afzonderlijk aangevraagd worden.
- Er zijn korte lijnen met Jeugd en Gezin en scholen, waardoor we de 18+ jongeren en ouders van kinderen/jongeren kunnen toeleiden naar passende taaltrajecten.
- Ook voor andere regionale organisaties, zoals GAD en UWV, heeft volwasseneducatie een gezicht.
- De monitoring van het Taalakkoord wordt al regionaal gedaan, waardoor de contacten met alle ondertekenaars er al zijn.
- De Regio gaat in vervolg op het Taalakkoord enkele netwerken per jaar organiseren voor taalaanbieders en professionals van vindplaats van laaggeletterden..

Bijlage(n)

1. Activiteitenprogramma Volwasseneneducatie
2. Projectplan inkoop
3. Begrotingswijziging volwasseneneducatie

Activiteitenprogramma VOLWASSENEDUCATIE GOOI EN VECHTSTREEK

PARTICIPATIE EN ZELFREDZAAMHEID VAN LAAGGELETTERDEN

En nu door!

januari 2018

Ons kenmerk: 18.0000887
Versie: 2.0
Datum: 9 januari 2018
Contactpersoon: Marjet van Elten
E-mail: m.vanelten@regiogv.nl

INHOUD

1. Inleiding en leeswijzer	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Leeswijzer	3

2. Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)	3
4. Volwasseneducatie in de Gooi en Vechtstreek	4
4. Resultaten 2016-2017	6
5. Knelpunten	7
6. En nu door! Doorontwikkeling 2018 – 2019	9
7. Financiën	9

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

Volwasseneducatie is het verwerven van taal-, reken- en digitale vaardigheden, die essentieel zijn voor het volwaardig deelnemen aan de samenleving. Gemeenten krijgen daarvoor van het Rijk financiële middelen. Deze mogen ingezet worden voor taal-, reken- en digivaardigheidstrajecten voor inwoners van 18 jaar en ouder, die woonachtig zijn in de regio en niet inburgeringsplichtig zijn. De centrumgemeente ontvangt de middelen en heeft de opdracht om een regionaal samenhangend plan voor de besteding te maken. Dit is in regio Gooi en Vechtstreek gebeurd, waarbij de Regio de trekker is geweest in nauwe samenwerking met de lokale ambtenaren, Stichting Lezen & Schrijven en taalaanbieders. De uitgangspunten zijn:

1. Taal is geen doel op zich, maar is gericht op participatie en zelfredzaamheid.
2. Aandacht voor de 'couleur locale' en nabijheid van voorzieningen.
3. Aansluiten bij landelijke speerpunten: gezin, arbeidsmarkt en gezondheid(zorg).

Het doel van het Activiteitenprogramma Volwasseneducatie is drieledig:

1. Terugblikken op de activiteiten en resultaten van 2016/2017.
2. Vooruitblikken op de plannen voor 2018/2019.
3. Een voorstel doen voor het beleggen van de coördinatie en organisatie.

1.2 Leeswijzer

Dit rapport begint met een uitleg van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), daarna een opfrisser van wat we in 2016 met elkaar hebben besproken en afgesproken, een opsomming van de successen en bevindingen, een overzicht van de resultaten en vervolgens voorstellen voor de komende twee jaar. Tot slot de hoop en oproep van alle taalaanbieders, ambtenaren, collega's van Lezen & Schrijven, dat de bestuurders besluiten om volwasseneducatie een volwaardig onderdeel te laten zijn van het sociaal domein.

2. Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)

De Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) is de bundeling van verschillende vormen van beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Naast het beroepsonderwijs vallen ook de volwassenen (basis)educatie, het vavo (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) en het cursorisch onderwijs onder de wet.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een educatieaanbod voor volwassenen, waarbij alle doelgroepen voldoende aandacht krijgen. Zij werken daarvoor samen in daarvoor aangewezen regio's, waarbij zij een gezamenlijk regionaal programma opstellen en één gemeente als contactgemeente fungeert met een coördinerende taak. In onze regio is dat de gemeente Hilversum.

Hieronder de belangrijkste elementen uit de WEB voor gemeenten:

- Alle gemeenten moeten zorgen voor een educatieaanbod dat is afgestemd op de behoefte van de doelgroepen in de eigen gemeente. Ze moeten daarvoor samenwerken in hun arbeidsmarktregio. Contactgemeenten hebben een regierol in de taak om samen met de andere gemeenten van hun regio een regionaal programma volwasseneneducatie op te stellen en afspraken te maken met aanbieders van educatie. Verder moet de contactgemeente coördinerende taken uitvoeren;
- De WEB uitkering wordt per arbeidsmarktregio vastgesteld en geoormerkt toegekend aan de contactgemeenten. De verdeling van het educatiebudget vindt plaats op basis van drie objectieve maatstaven: laagopgeleid, allochtoon en bijstandsgerechtigd. Naar schatting van DUO krijgt contactgemeente Hilversum voor regio Gooi en Vechtstreek in 2018 € 690.728;

- Educatiemiddelen moeten worden besteed aan opleidingen Nederlandse taal en rekenen, bedoeld voor laaggeletterde Nederlanders en niet-inburgeringsplichtigen, die hun beheersing van het Nederlands als tweede taal willen vergroten. In de toelichting op de wet staan de volgende doelgroepen: analfabeten, laaggeletterden en vrijwillige inburgeraars.
- Er kunnen zowel formele (diplomagerichte) als non-formele educatietrajecten worden geboden, afgestemd op de wensen van de doelgroepen in de gemeenten;
- De minister van OCW heeft in een kamerbrief toegezegd dat per 2018 cursussen digitale vaardigheden aangeboden kunnen worden uit WEB budget;
- De wettelijke inkoopverplichting bij ROC' s is vanaf 2018 beëindigd en daarmee is vanaf dat moment het gehele WEB budget vrij besteedbaar;
- Vanaf 2016 is de "Wet Taaleis" ingesteld welke een inspanningsverplichting oplegt aan uitkeringsgerechtigden om minimaal niveau 1F (eindniveau primair onderwijs) te beheersen. Het WEB budget kan worden ingezet om de benodigde scholing voor deze doelgroep te verzorgen;
- Het WEB budget is niet bestemd voor nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn geworden. Zij moeten zelf deelname en financiering van de inburgering regelen bij DUO. Minder draagkrachtige nieuwkomers kunnen gebruik maken van een sociaal leenstelsel;
- Het programma "Tel mee met Taal 2016-2018" is ontwikkeld om ondersteuning te bieden aan gemeenten en maatschappelijke organisaties om laaggeletterdheid aan te pakken en het lezen te bevorderen. Daarnaast is het doel om in 2018 één miljoen jonge kinderen te bereiken met leesbevorderingsactiviteiten. Diverse elementen uit dit actieprogramma kunnen worden ingezet voor het bereiken van de regionale doelstellingen. In nauwe samenwerking met de gemeenten van onze regio is een Taalakkoord afgesloten dat beoogt meer laaggeletterden te bereiken en door te verwijzen naar passend aanbod.

4. Volwasseneducatie in de Gooi en Vechtstreek

In het totaal heeft het Gooi circa 245.000 inwoners waarvan circa **12.000** inwoners in mindere of meerdere mate laaggeletterd zijn. In de regio zijn met uitzondering van Hilversum minder laaggeletterden dan landelijk gemiddeld. In Hilversum ligt het aantal laaggeletterden boven het landelijk gemiddelde, namelijk rond de 15 %, omdat het opleidingsniveau hier lager ligt. Let wel dat in onderzoeken naar laaggeletterden de 65-plussers nooit meegeteld worden. Voor taaltrajecten willen sommige inwoners in de nabijheid van hun woning een cursus volgen en anderen, vanwege schaamte over hun probleem, juist wat verder van huis. Dit is een aandachtspunt voor de locatiekeuze van het taalaanbod en speelt ook bij het bereiken van de laaggeletterden een rol.

Laaggeletterden zijn niet of slecht in staat om geschreven (digitale) informatie te gebruiken in het dagelijks leven. Van deze laaggeletterden is circa twee derde van autochtone afkomst en circa een derde van allochtone afkomst.

Het ontbreken van de basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en de digitale wereld zijn een belemmering om:

- goed en gezond te functioneren/participeren in de samenleving;
- goed voor jezelf te kunnen zorgen als je (tijdelijk) minder gezond bent;
- deel te nemen aan het arbeidsproces en/of goed te functioneren op de werkplek;
- kennis te vergaren en je te ontwikkelen;
- als actief burger aan de samenleving deel te nemen;

- een sociaal netwerk op te bouwen en te onderhouden.

Denk aan de volgende praktische problemen als je moeite hebt met lezen en schrijven:

- werkinstructies en overige schriftelijke informatie begrijpen
- formulieren invullen voor bijvoorbeeld zorgtoeslag, kinderopvang of de belasting
- informatie online opzoeken
- (straatnaam) borden lezen
- voorlezen aan (klein)kinderen
- een (verjaardags)kaart schrijven
- geld opnemen bij een pinautomaat
- vertrektijden van de trein opzoeken
- ondertitels lezen
- recepten uit een kookboek lezen
- lezen en begrijpen van gezondheidstips, patiëntenfolders en bijsluiters van medicijnen

We leven in een samenleving, waarin leesvaardigheid, geschreven informatie verwerken en toepassen en eenvoudige rekensommen kunnen maken essentieel zijn om te kunnen leren, werken en participeren. Er zijn mensen die het ondanks ons onderwijssysteem niet gelukt is om een basale taal- en rekenvaardigheid te verwerven. Vaak door een combinatie van achtergrond, opvoeding, cognitieve vaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze mensen verdienen een tweede kans op volwassen leeftijd. De bedoeling is dat alle inwoners van het Gooi kunnen participeren en in iedere fase van hun leven zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Inwoners die buitengesloten zijn of zich buiten de samenleving voelen staan lopen een groter risico op de terreinen van werkeloosheid, isolement, criminaliseren, radicaliseren. Ze zijn vatbaarder voor depressies, maken meer gebruik van medische zorg en zijn ongelukkiger en ook de volgende generatie loopt deze risico's.

Meedoen is dus belangrijk!

Het resultaat van een educatietraject moet een stap in het participatiewiel¹ zijn. Dan spreken we van een succesvol traject. Werk, stage, een opleiding, deelnemen aan sociale activiteiten, financiën zelf regelen, gezond leven, betrokkenheid bij de school van je kinderen kunnen resultaten zijn van een taaltraject.

¹ Het Participatiewiel is een door Movisie ontwikkelde leidraad voor integrale participatiebevordering. Speciaal gemaakt voor beleidsmakers en activeerders. Vanwege de transities is dit handige instrument geheel vernieuwd.

In het nieuwe Participatiewiel staat de leefwereld van mensen nadrukkelijk centraal. Professionals en beleidsmakers kunnen met behulp van het wiel werken vanuit wat mensen belangrijk vinden en wat hun doelen zijn, in plaats van te redeneren vanuit wetten en regels. Daarnaast laat het Participatiewiel de samenhang zien in activiteiten en wettelijke kaders die participatie bevorderen. Door die samenhang en door er gebruik van te maken, is meer ondersteuning op maat mogelijk voor mensen die een steuntje in de rug nodig hebben.

wordt er toe gewerkt naar een opleiding, werk of een stage. Er zijn nu ook weer tien vrijwilligers die spreekvaardigheid oefenen met de cursisten. De animo hiervoor is groot. Ook bij andere kleine taalaanbieders zoals Twinburgering, Taalmannen/Taalvrouwen en Maatjesproject lopen de cursussen goed.

Regio	Cursisten Nieuw	Cursisten Actief TOTAAL
2016	356	486
2017	354	1003

Workshops herkennen en doorverwijzen

In de afgelopen twee jaar zijn 25 workshops herkennen en doorverwijzen gegeven. Voor het grootste deel door Stichting Lezen & Schrijven. Inmiddels zijn er verdiepende trainingen gestart bij o.a. het Sociaal Plein in Hilversum.

Taalsprekuren

Op circa 10 plekken in de regio zijn taalsprekuren, waar inwoners met allerlei vragen over cursussen terecht kunnen. Het Digi & Taalhuis regelt en beminst de spreekuren.

Vrijwilligers

Stichting Lezen & Schrijven heeft veel vrijwilligers getraind. Zij mogen ook de materialen van de Stichting gebruiken. Er zijn 6 trainingen gegeven van vier dagdelen.

Regio	Vrijwilligers Nieuw	Vrijwilligers Actief TOTAAL
2016	115	131
2017	127	376

Taalakkoord

Veertig organisaties hebben in september het Taalakkoord ondertekend. Ze hebben per organisatie een aantal concrete acties afgesproken. Een Raad van Advies monitort, stimuleert en inspireert de uitvoering van het Taalakkoord. Hierbij zijn ervaringsdeskundigen betrokken.

Toetsen

Op het ROC wordt gebruik gemaakt van interne toetsinstrumenten en van het instrument sociale inclusie van Stichting Lezen & Schrijven.

Ook andere taalaanbieders gaan langzaamaan gebruik maken van de voortgangstoetsen en/of de sociale inclusie toetsen van Stichting Lezen & Schrijven.

Format voor het monitoren van elk traject

De WEB-werkgroep heeft inmiddels een format ontwikkeld voor het monitoren van de resultaten van de verschillende taaltrajecten. Monitoring is lastig zeker bij het nonformele aanbod waar veel met vrijwilligers wordt gewerkt. Zie bijlage.

5. Knelpunten

We kunnen nog lang niet op onze handen gaan zitten, zoals onderstaande knelpunten helder maken:

1. Laaggeletterden zijn onvoldoende bereikt.
2. Match tussen vraag en aanbod kan beter..
3. Participatie van taalcursist in de samenleving wordt niet altijd gehaald
4. Onduidelijkheid over financiële middelen.

Ad 1. Laaggeletterden zijn onvoldoende bereikt

We hebben pas een fractie van de 12.000 laaggeletterden in beeld. We hebben in de periode van 2016 tot en met Q3 2017 een kleine 1500 mensen in een traject gekregen om beter te leren lezen en schrijven. Dit zijn ook trajecten die onder niet de WEB vallen (WEB= niet inburgeringsplichtingen en 18 plussers). Een groot deel daarvan heeft vorderingen gemaakt. Een klein deel heeft ons regionaal gestelde doel bereikt, namelijk zelfredzaamheid en/of participeren in werk, onderwijs of samenleving. Om dit te realiseren is een integraal plan per bereikte inwoner nodig en een plan om in contact te komen met inwoners die we nog niet bereikt hebben. Er worden vrijwel uitsluitend laaggeletterden met een niet-Nederlandse taalachtergrond bereikt. Om ook de laaggeletterde autochtonen te bereiken is het van belang dat organisaties met een 'vindplaats' actief samenwerken met de taalsprekers van de bibliotheken/taalhuis, om een juiste match te bereiken tussen vraag en aanbod. De basis is hiervoor in september 2017 gelegd in een Taalakkoord voor Gooi en Vechtstreek waar 40 partners hun inzet (schriftelijk) hebben toegezegd. Met behulp van dit Taalakkoord worden verschillende werkvelden met elkaar verbonden: UWV, Sociaal Plein, zorgprofessionals, scholen, peuterspeelzalen, bibliotheken en buurthuizen, schuldhulpverlening, vrijwilligersorganisaties, schooluitval, (re)integratie, welzijnswerk en de sociale dienst.

Ad 2. Match tussen vraag en aanbod

Tot september 2017 opereerden alle organisaties relatief los van elkaar. Wel werkten gemeenten nauw samen. Het Taalakkoord dat in september 2017 is gesloten heeft meer saamhorigheid gebracht (zie bijlage), maar dat blijft niet vanzelf in stand. Om een lerend actief netwerk te kunnen zijn is het belangrijk om regelmatig bij elkaar te komen, van elkaar te leren, samenwerking te bevorderen en elkaar te inspireren. De regie is ook versnipperd. Het Digi & Taalhuis nam in sommige opzichten de leiding, maar kan het fungeren als paraplu niet waarmaken. Dit is de reden dat wij als gemeenten de regie meer nemen. De Regio neemt daarbij het voortouw. De Regio gaat daarom in 2018 een aantal netwerkbijeenkomsten organiseren. Organisaties die laaggeletterden in hun klanten/werknemersbestand hebben zullen door Stichting Lezen & Schrijven verder worden ondersteund in het kunnen herkennen, aanspreken, motiveren en doorverwijzen van laaggeletterden. Dit geldt in het bijzonder voor de NT1 doelgroep die nog nauwelijks wordt bereikt en waarvoor nog weinig passend aanbod is ontwikkeld.

Stichting Lezen en Schrijven ondersteunt ook in 2018 de netwerkvorming en biedt trainingen en lesmaterialen aan. Eind 2018 is het huidige actieplan Tel Mee Met Taal afgerond. Waarschijnlijk komt er een vervolg. We zullen met alle partijen maatregelen nemen gericht op implementatie van hun activiteiten en het opnemen van de activiteiten in de reguliere bedrijfsvoering

Ad 3. Participatie van taalcursist in de samenleving wordt niet altijd gehaald

Het uiteindelijke doel van een traject is naar vermogen participeren in de samenleving van de cursist. Een belangrijke oorzaak is dat volwasseneducatie nog onvoldoende is ingebed in het sociaal domein. De relatie tussen een tekort aan taal-, reken- en digivaardigheden en gezondheid, werk, armoede zijn evident, maar een integrale aanpak staat nog in de kinderschoenen. De taaltrajecten worden volledig met de WEB-gelden bekostigd. Andere activiteiten worden door Stichting Lezen & Schrijven gefinancierd. Er zijn geen middelen vrijgemaakt uit andere budgetten met uitzondering van enkele kleine bedragen voor trajecten op het snijvlak van taal en werktoeleiding voor aanbieder Twinburgering. Bij het taalaanbod binnen het ROC is sinds circa een jaar wel aandacht voor de doorlopende lijn naar werk, opleiding, stage en deelname aan samenleving, dit maakt onderdeel uit van het traject en wordt dus bekostigd vanuit de WEB-gelden.

Ad 4. Onduidelijkheid over financiële middelen

Vanuit het rijk blijft de WEB financiering voor na 2020 ongewis. Vanwege deze onzekerheid is het aanbesteden van de trajecten steeds uitgesteld. Dit betekent dat er geen meerjarige samenwerkingen aangegaan konden worden. Dit is niet goed voor de kwaliteit en de monitoring van de resultaten. In 2018 starten we de aanbestedingsprocedure toch op. Veel gemeenten in het land willen dat het geormerkt geld blijft, blijkt uit een onderzoek. We hopen maar dat dit landelijk de lijn blijft. We moeten met het aanbesteden een clause opnemen, die voorziet in veranderende financiering vanuit het Rijk.

6. En nu door! Doorontwikkeling 2018 – 2019

We gaan de komende twee jaar inzetten op de volgende activiteiten:

1	Uitvoering Taalakkoord	Veertig partijen hebben uitgesproken dat ze aandacht (gaan) schenken aan laaggeletterden, daarvoor heeft elke organisatie een aantal concrete acties beloofd te doen.
2	Netwerkorganisatie realiseren	Stimuleren van het vormen van een netwerkorganisatie, waarin deskundigheidsbevordering, samenwerking stimuleren, verhogen van kwaliteit, matchen van vraag en aanbod centraal staan. Hiervoor gaan we netwerkbijeenkomsten organiseren.
3	Workshops herkennen en doorverwijzen en verdiepende trainingen	In werkprocessen van verschillende organisaties aandacht voor herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden, zoals sociaal plein en uwv, Tergooi (nadruk op werk en zorg)
4	Aanbesteden van volwasseneducatie	Om langdurige verbintenissen aan te gaan is dit verplicht, het is ook goed voor een dekkend en passend aanbod voor alle doelgroepen, voor de kwaliteit van het aanbod en er is controle op resultaten mogelijk

Deze activiteiten worden gerealiseerd met hulp van Stichting Lezen & Schrijven en met een nog aan te vragen subsidie in verband met het Taalakkoord.

7. Financiën

We hebben verschillende jaren geld overgeheveld naar het volgende jaar, daarom zijn de uitgaven en de begroting hoger dan het uitgekeerde jaarbedrag van de overheid.

Onderstaand het bedrag voor 2018.

WEB 2018 per gemeente*

Blaricum	22.482	
Eemnes	16.378	
Gooise Meren	122.893	
Hilversum	289.561	
Huizen	116.579	++
Laren	18.975	
Weesp	62.337	
Wijdmeren	41.522	

TOTAAL	690.728
---------------	----------------

*uitkering via centrumgemeente

Uitgaven 2017

ROC	2203 contacturen	354.520
ROC aanvulling vanwege toename cursisten		147.957
Digi & Taalhuis via bibliotheken		135.000
Maatjesproject		11.000
Twinburgering		10.800
Taalmannen/-vrouwen		25.000
TOTAAL*		684.277

*Nog niet helemaal bekend

Voorlopige begroting 2018

MBO College Hilversum	Alle niveaus met uitstroom vervoltraject, opleiding, stage, werk	500.000
Bibliotheek voor Digi & Taalhuis	Twee taaltrajecten, met uitstroom vervoltraject of stap op participatieladder	135.000
Maatjesproject	Activeren van mensen met afstand tot de samenleving, vaak psychische problematiek	30.000
Twinburgering	Gericht op werk, stage en participatie	36.000
Taalmannen/-vrouwen	Spreekvaardigheid, schrijfvaardigheid, meedoen in wijk en op school	50.000
TOTAAL		751.000

Incidentele subsidies*

Tel Mee met Taal	Samenwerking	Max 50.000
Tel Mee met Taal	Werkgevers	max 50.000
Tel Mee met Taal	Laaggeletterde ouders,	max 125.000

*aanvraag vanaf januari 2018, kan door de Regio i.s.m. andere partijen, gemeenten kunnen niet aanvragen, co financiering is vereist (67 % of 80% subsidiabel). We kijken naar de mogelijkheden.

Ondersteuning in natura door Stichting Lezen & Schrijven (gesubsidieerd door OCW, SWG en VWS)

Workshops herkennen en doorverwijzen, verdiepende cursussen, trainen vrijwilligers, ondersteuning ambtenaren en taalaanbieders, ondersteunen		12 uur projectleider L & S 12 uur projectondersteuner idem 8 uur Taalregisseur idem 8 uur projectleider detachering
--	--	--

bij inzet voortgangstoetsen taalniveau en sociale inclusie		ambtenaar bij L & S (aug. 2016 tot aug 2018)
Materialen van Stichting Lezen & Schrijven voor taalaanbieders die training hebben gevolgd		
Circa 6 trainingen voor vrijwilligers		

PROJECTPLAN

Inkoop volwasseneducatie.

Algemeen	
Onderwerp:	Inkooptraject volwasseneducatie 2019
Datum:	24 januari 2018
Steller:	Marjet van Elten
Kenmerk:	18.0000888

Samenstelling werkgroep/klankbordgroep	
Projectleider:	Marjet van Elten
Deelnemers gemeenten:	Marion Steyger (Weesp), Madelon Kos (Huizen), vacature Hilversum
Deelnemers regio:	Marjet van Elten, Marco van der Spek-Stikkelorum
Deelnemers overig:	Wergroep WEB

Achtergrond
<p>Met de WEB middelen (Wet Educatie Beroepsonderwijs Volwasseneneducatie) bieden de gemeenten laaggeletterde inwoners taal- en rekentrajecten aan digitale vaardigheden. De trajecten zijn voor inwoners van 18 jaar en ouder, die niet inburgeringsplichtig zijn. De WEB uitkering wordt per arbeidsmarktregio vastgesteld en geormerkt toegekend aan de contactgemeente. Jaarlijks is voor alle gemeenten in onze regio samen € 690.728 (2018) beschikbaar gesteld door het Rijk om trajecten te bekostigen. De gemeenten moeten zorgen voor een educatieaanbod dat is afgestemd op de behoefte van de doelgroepen in de eigen gemeente. Ze moeten daarvoor samenwerken in hun arbeidsmarktregio.</p> <p>Gelet op de omvang van de middelen en de wens om contracten van meer dan één jaar aan te gaan, zodat beter gestuurd kan worden op kwaliteit en resultaten, moeten de gemeenten volwasseneneducatie rechtmatig inkopen</p>

Resultaat
<p><i>Per 1 januari 2019 zijn er aanbieders gecontracteerd met een taal- reken- en digiaanbod voor inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven en vallen onder de criteria van de WEB, te weten niet-inburgeringsplichtig en 18 jaar of ouder.</i></p> <p>1. Beleidsvoorbereiding inkoop volwasseneducatie (denken)</p> <p>a. Beantwoorden inhoudelijke vraagstukken. Bij dit traject spelen er inhoudelijke vraagstukken die (in)direct een rol spelen bij de inkoop, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stel je aan aanbieders de eis dat naast het verhogen van het niveau (taal, rekenen, digitale vaardigheden) meer participeren in de samenleving een resultaat is • De WEB gelden mogen alleen gebruikt worden voor trajecten. • Het bereiken van de doelgroep is het grootste probleem. Hoe versleutel je dat in de trajecten? • De toegang tot de trajecten is divers en niet eenduidig. De toegang tot het formele aanbod regelen. • Er wordt veel gewerkt met vrijwilligers. Oefenen in bijvoorbeeld spreekvaardigheid is heel belangrijk en dat kan goed met vrijwilliger. Hoe toets je kwaliteit bij de inkoop en hoe verhouden zich de vergoedingen tot de daadwerkelijke inzet. • Welke percelen ga je inrichten. Bij volwasseneducatie wordt het onderscheid gemaakt tussen

formele en nonformele trajecten, met respectievelijk een erkend diploma en geen diploma. In de werkgroep is nagedacht over een indeling in percelen waarin gefocust wordt op het resultaat van de trajecten met bijbehorende (traject)bekostiging. Dit sluit immers veel meer aan bij de huidige doelstellingen en inrichting van het sociaal domein binnen de Regio.

Deelresultaat; vastgesteld toelatingsdocument waarin de contractvoorwaarden, dienstverlening, tarieven, toegangscriteria en prestatie indicatoren zijn opgenomen.

2.Contracteren (kopen)

- a. Selecteren of toelaten van aanbieders die voldoen aan de eisen uit het toelatingsdocument
- b. Contracteren; afsluiten van overeenkomsten

Deelresultaat; contracten afgesloten met taalaanbieders die de gewenste trajecten leveren.

3. Financiële en administratieve afhandeling (inregelen);

- a. Handleiding opstellen voor alle professionals binnen uit buiten de gemeenten die kunnen verwijzen naar trajecten.
- b. Afspraken met aanbieders over digitaal declareren binnen de huidige standaarden (VECOZO) .
- c. Afspraken met aanbieders over verantwoording van de resultaten (format).

Deelresultaat; ingericht contractbeheer.

4. Inzetten trajecten (gebruiken).

- a. Trajecten kunnen ingezet worden per 1 januari 2019
- b. Afwikkeling declaraties
- c. Kwaliteitsbewaking naleving contracten

Deelresultaat: inzet van trajecten volgens vastgestelde eisen in het toelatingsdocument.

Om bovenstaande te realiseren worden de volgende werkgroepen opgericht.

Tabel 1; Werkgroep en verantwoordelijk realisatie fase

Naam werkgroep	Verantwoordelijk voor realisatie fase
Beleidsvoorbereiding inkoop	Marjet van Elten
koopondersteuning	M. van der Spek – Stikkelorum
Inregelen financiële en administratieve afhandeling	R. Colpaart
beheerfase	vacant (RVE I&C)

Afstemming inwoners

Inwoners worden (indirect) betrokken door het beleggen van netwerkbijeenkomsten van alle ondertekenaars van het Taalakkoord (aanbieders en professionals vindplaatsen) en middels de Raad van Advies Taalakkoord, waarin twee ervaringsdeskundigen participeren. Samenkracht wordt ook ingezet om de inwoners te betrekken.

Hier komt o.a. aan de orde?:

1. Wordt de doelgroep voldoende bereikt en hoe kan dat verbeterd worden?
2. Is het aanbod voldoende en passend (match vraag en aanbod)?
3. Is er voldoende deskundigheid bij de taalaanbieders en bij de verwijzers?
4. Wat zijn de resultaten van de toetsen en evaluaties na taalaanbod (sociale inclusie toets en taalniveau toetsen van Lezen & Schrijven en interne toetsen van ROC en eigen toetsen van taalaanbieders)
5. Worden er knelpunten ervaren en zo ja welke oplossingen zien zij?
6. De adviesraden zal gevraagd worden om te adviseren over het concept toelatingsdocument.

Afstemming uitvoeringsdiensten

Via het uitvoeringsoverleg vindt afstemming plaats met de uitvoeringsdiensten. Indien nodig vinden hier buiten ook bijeenkomsten plaats om teamleiders / consultants goed mee te nemen in de ontwikkelingen en hun input op te halen bij de uitwerking van het project. Het doel van deze bijeenkomsten ligt in lijn met de bijeenkomsten over het (indirect) betrekken van inwoners.

Afstemming aanbieders

Alle mogelijke aanbieders worden middels openbare publicatie en /of persoonlijk uitgenodigd voor een participantenconsultatie voor het opstellen van het toelatingsdocument. Daarnaast wordt helderheid verschaft over de stappen die aanbieders moeten nemen om een overeenkomst te krijgen.

Afstemming derden

Met minimaal de volgende partijen wordt afgestemd/samengewerkt bij de uitvoering van het project inkoop volwasseneducatie:

- Stichting Lezen & Schrijven.
- Steunpunt basisvaardigheden.
- Regionale WEB werkgroep met ambtenaren en vertegenwoordigers Stichting Lezen & Schrijven, ROCVA en Digi- en Taalhuis.

Er zal specifiek worden gekeken op welke wijze de huidige aanbieders een plek kunnen krijgen middels een keuze voor een inkoopmethode. De eerste inschatting is dat dit mogelijk kan worden gemaakt via de inkoopmethodiek "dynamisch Contracteren en Beheren"(Openhouse).

Planning

Per fase

1. Beleidsvoorbereiding; 1 januari 2018 – 1 juni 2018
2. TUSD, Directieoverleg en Adviesraden informeren medio april 2018
3. Contracteren; 1 juli 2018 – 1 december 2018
4. Inregelen financiële en administratieve afhandeling ook bij gemeenten zo nodig; 1 juli 2018 – 1 december 2018
5. Trainen en informeren van ambtenaren, aanbieders en verwijzers doorlopend van maart 2018 tot december 2018.
6. Inzetten trajecten vanaf 1 januari 2019

Met de werkgroep wordt een gedetailleerde planning besproken waarin per fase activiteiten zijn opgenomen.

Verwachte tijdsinvestering werkgroep

Voor de uitvoering van dit project nemen gemeenten deel vanuit de al bestaande WEB-werkgroep. De tijdsinvestering voor de WEB-werkgroepleden die deelnemen aan de inkoop klankbordgroep zal maximaal 2 uur extra zijn per week.

Tabel 2; Deelnemers werkgroep/klankbordgroep

Naam	Organisatie	Ureninzet p/w
ntb	Hilversum	2
Marion Steyger	Weesp	2
Madelon Kos	Huizen	2
ntb	Regio Gooi en Vechtstreek, inkoop	2
Marjet van Elten	Projectleider, Regio Gooi en Vechtstreek	2
ntb	Ondersteuning projectleider	2

Financiële consequenties		
<p>De kosten die gemeoid zijn voor dit inkoopproject staan hieronder weergegeven. De kosten zijn voor de werkgroep zijn gedekt. Het voorstel is om voor de inkoop en de opstart van contractbeheer éénmalig gelden te onttrekken aan de uitkering van het Rijk. Dit is ook verdedigbaar, omdat de regelingen zijn veranderd waardoor er (extra) werkzaamheden in dit kader moeten worden uitgevoerd. Daarna zal het contractbeheer in de begroting van Inkoop- en Contractbeheer van de regio worden opgenomen.</p>		
Kosten	Bedrag 2018	Dekking
Beleidscoördinatie/projectleiderschap	Nvt	Regio (BWS)/ uitvoeringsprogramma
Onderzoek trajectprijzen	ntb	Regio (BWS)/ uitvoeringsprogramma
Juridische toets		Regio (BWS)/ uitvoeringsprogramma
Ondersteuning opstellen toelatingsdocument	15000	Enmalige onttrekking uit de WEBgelden
contractbeheer 1 ^e jaar	5000	Enmalige onttrekking uit de WEBgelden
Inregelen DLP	nvt	Begroting inkoop en contractbeheer
Totaal	€20.000	

Aandachtpunten / randvoorwaarden	
<i>Risico</i>	<i>Oplossingsrichting</i>
Dit voorjaar wordt duidelijkheid verwacht over de WEB-gelden. Blijven het geormerkte gelden of niet?	De regiogemeenten besluiten om de WEB-gelden beschikbaar te houden voor volwasseneducatie, ook als ze niet meer geormerkt zijn.
De ondersteuning van Stichting Lezen & Schrijven is na 2018 niet zeker. We gaan dan het volgende missen: adviseren, workshops voor herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden, onder de aandacht brengen van laaggeletterdheid, en financiële bijdragen voor incidentele projecten.	Implementatie van workshops herkennen en doorverwijzen en inbedden in de werkprocessen bij de verschillende betrokken organisaties.

Begrotingswijziging Volwasseneneducatie

ALGEMEEN							
Kenmerk							
Programma	Sturing						
Onderdeel	Uitvoering						
Taakveld	6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+						
	Begroting 2017	Begroting 2018	Wijziging 2018	Na wijziging 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
BATEN							
Gemeenten			0	0			
Centrumgemeente			844.666	844.666	0	0	0
Bijdragen Rijk							
Bijdragen derden							
Overige bijdragen							
Totaal baten	0	0	844.666	844.666	0	0	0
LASTEN							
Personeelskosten			0	0	0	0	0
Kapitaallasten							
Materiële kosten			844.666	844.666			
<i>Subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>844.666</i>	<i>844.666</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overhead			0	0	0	0	0
Totaal lasten	0	0	844.666	844.666	0	0	0
TOTAAL							
Baten minus lasten	0	0	0	0	0	0	0
RESERVE							
Bestemmingsreserve							
BIJDRAGE GEMEENTE							
Blaricum		0	0	0	0	0	0
Eemnes		0	0	0	0	0	0
Gooise Meren		0	0	0	0	0	0
Hilversum (gemeente)		0	0	0	0	0	0
Hilversum (centrumgem)	0	0	844.666	844.666	0	0	0
Huizen		0	0	0	0	0	0
Laren		0	0	0	0	0	0
Weesp		0	0	0	0	0	0
Wijdemeeren		0	0	0	0	0	0
	0	0	844.666	844.666	0	0	0
TOELICHTING							
<p>De gemeente Hilversum heeft de Regio verzocht om de coördinatie van volwasseneneducatie over te nemen te nemen en namens de regiogemeenten uit te voeren. Om die reden worden de WEB gelden door de gemeente Hilversum naar de Regio overgeheveld. Zie hiervoor het voorstel met kenmerk: ... wat op 1 februari is vastgesteld door het directieoverleg sociaal domein en op 8 februari is vastgesteld door de stuurgroep 18+.</p> <p>NB: de hoogte van de rijksuitkering in 2019 en 2020 is nog niet bekend.</p>							
Vastgesteld door het algemeen bestuur Regio Gooi en Vechtstreek op <<datum>>							
De secretaris,				De voorzitter,			